

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:
LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 276

TOLLHEGYEN.

— szeptember 18.

(A paraszt király) A m. kir. kuria fogott egy jó hegyes paragrafust, az élével beleszurt egy jó szélesre felfujt szélzsákba és azt kipukkasztotta. Megsemmisítette Achim, a békés-csabai bőrkabátos és ezerholdas paraszt király mandátumát, mivel azt a leggyalázatosabb izgatásokkal és népbolonditással szerezte meg. A kuria mindenestre a bírói függetlenségnek legerősebb polcára helyezkedett ezzel a lépésével, mert manapság nagyobb bátorság az, amely lefelé érvényesül, mint fölfelé. Magyar népies találmány a fakilincs. Achim ur, ki most már nem terrorizálhatja városát a mandátum mögé rejtőzve, előbb-utóbb meg fog ösmerkedni annak modernebb nevével, a vaslakattal.

(Tisza siralma.) Sirnak a volt szabad-
elvűpárti lapok, a haladók meg valósággal jajgatnak, hogy a kolozsvári színházon nem hirdeti emléktábla, hogy a színházat Tisza építtette, nem pedig az ünnepelő jelen.

— Ez nem igazság! — zokogja a bus tábor!

Valóban ez nem az igazság.

Az igazság az, hogy a kolozsvári nemzeti színházat Tisza István „építtette”, csak-hogy nem a maga pénzén „építtette”, hanem a magyar állam pénzén és végül osztrák építésszel „építtette”.

(Még egyszer a „Szokol.”) A legújabb híresztelések szerint a horvátok tulajdonképpen csak testvéresülni akartak ama híres szokolista ünnepen az olaszokkal. Vagy legalább is azóta. Mikor az ember mindenáron testvért keres, egy-két pofont könnyen elfelejt. Azt is, amit ad, azt is, amit kap. Egyik lapunk fölkaog: elképzelhető-e, hogy ez a két borotva éles nép a horvát és olasz testvéresüljön? Lehet é nagyobb faji, nyelvi, történelmi, kulturális stb. ellentét, mint az olasz és horvát között? Micsoda képtelen terv ez! Mondjuk azonban, hogy nem is olyan képtelen. Két éles kést is lehet összeszegezni, akkor aztán olló lesz belőle. Ugy tetszik, mintha egymást vágnák. Pedig csak azt metszik, ami közük kerül. Ha a horvát-olasz barátság nyélbesülne: bizonyos, hogy a magyar állameszme szenvedné kárát. Csak ennek a rovására szövetkezhetnek. Meglátjuk, hogy az új barátság a mi részünkre hány pofont fog „eredményezni”? Mert a pofon, ez az, ami nekünk mindig kijut.

Andrássy diadalnitja.

— szept. 18.

Andrássy Gyula grófot — tudva-
levőleg — három helyen választották meg képviselőnek: Olasz-Liszván, Tőke-Terebesen és Kassán.

A belügyminiszter a kassai mandátumot választotta és a másik kettőről

lemondott. Kissé nehezteltek azonban a kassaiak, hogy Andrássyt úgy választották meg képviselőnek, hogy a szí-
nét sem látták. Se programbeszédet nem mondott, se a mandátumért nem ment el személyesen.

Most aztán helyreüti a csorbát a belügyminiszter. Beszámol a kassaiaknak, de olyan módon, hogy a beszámolóra odatapad az egész ország figyelme. Szenzációs nyilatkozatok lesznek ugyanis a beszámolóban — különösen a választói jogra vonatkozólag.

A belügyminiszter még szombaton elutazott Tőke-Terebesre és az itteni kastélyának csöndjében készítette el beszédjét.

Ma reggel elindult Tőke-Terebesről és féltizenegy órakor érkezett meg Miskolcra. Bárha esős volt az idő, sokan voltak a pályaudvaron, akik megéljenztek Andrássyt.

Nemsokára berobogott a budapesti gyorsvonat is, amelyen képviselők, hírlapírók jöttek. Andrássy közéjük szállott és a gőzös csakhamar elindult.

Sziksón, a megye határán újabb tüntetés. Zászlókat lengettek és éljenztek a belügyminisztert. Egy küldöttség is üdvözölte; a szónoknak szívélyesen válaszolt a gróf.

Kassára fél egy órkor, a Szikszoig elébe indult nagy deputáció kíséretében ér-

Emléklap.

Kivánod, irjam az emléklapot . . .
Az ifju szívnek nyelve nem nehéz,
Szünetlen kérdés a bűvös huszév,
S az ötvenév felelni egyre kész,
Tanács legyen, vagy megfejtett talány
Mít vén szivemtől vágnál hallani?
Törvényed legyen, hogy forrón szeress,
S a sziv talányit tudd megoldani.

Midőn a bűvös lény szemedbe néz,
Szemedből vár édes feleletet,
A női szivet egy bűvös varázs
Eltiltja, választ szótlannul eped.
Erős az ifju, győztes fejedelem,
Hódítanak szive, szeme lángjai . . .
S midőn kebledre hull az ifju szűz,
A nagy parancsszót tudd kimondani!

A kis virág elhervad szeliden,
Ha hónapot nem érez a csalit,
A kis madárnak szive megszakad,
Ha lombja nincs, körülte vaskalít.
Ugy a leány, ha érzi hogy szived
Máshoz csapong, máshoz tud hajlani . . .
Ha a lány néked nyílik, illatoz,
Tudd a szerelmét hűn viszonzani.

A büszke gólya vészes útra kél,
De ostromolja már a bős elem . . .
A lányka reszket és elüzi ő
Egy mosolyával, a mi félelem,
De a mosoly ragyogjon ajkadon,
Veszély ne tudja azt megrontani . . .
Páncélja légyen ölelő karod,
Körül lebegjék szived gondjai!

Az emléklap — im — lassan megtelik,
A szerelemtől zeng minden sora,
A szerelemtől, amely ittasít,
Miként Tokajnak lángszinü bora.
Öreg szivem holt álma felujúl,
Ezt zengik legutolsó dalai . . .
Emléknek is bűbáj a szerelem,
Köny, átok nélkül tudj lemondani.

A rut irigység, látva boldogot,
Siet, lerakja undok töreit;
Te ne itélj, te bizz, sziv a sziven
Rebegje el vérző kétségeit,
Szótlan gyanú két sziv orgyilkosa . . .
S ha a nő nem tud ellenállani,
Emeld magasra két karoddal őt
Megértni tudj és megbocsátani . . .

Oh ki tagadja: nem szeretni már —
Miként a sir, oly békés nyugalom . . .

Szeretni — ez a boldogság maga,
Még akkor is, ha megtör, sirba von.
Szeretlen sziv sötét égboltozat,
Melynek lehulltak a csillagai . . .
A szerelem az ember s a világ,
Nagy érzés, tudd siriglan hordani!

Gáspár Imre.

Bolyongás a mindenségben.

Ista: Vidovich Ernő.

A világűr sejtelmes homályában találkozt két lélek. Pillanatra félbeszakították utjokat s az egyik megszólalt:

— Honnan?

— A földről.

— Miért jöttél el onnan? Ugy-e keserves volt a távozás, elhagyni az álmok, az ifju vágyak országát.

— Önként jöttem el. Egy erős percben, fejemnek szegeztem a halálhozó fegyvert s azután éreztem, hogy nem az életet dobtam el magamtól, hanem a halált, hogy nem megsemmisültem, de újra éledtem. Mert a földön nem terem más, mint keserűség, a liliomos mezőkön ezrével burjázzik a tövis és a bogános, a melyekkel minduntalan megvérezed s lelked.

— Ne az örök eszményt keresd te a földön — szólt vontatottan a másik. — Miért nem éltél csupán a pillanatnak amely feledteti a múltat, átláthatatlan ködbe vonja a jövőt.

kezett Andrassy Gyula gróf. A város zászló díszet öltött.

A virág és zászló díszben uszó pályaudvaron Abauj Torne, Zemplén és Sáros vármegyék előkelőségei élén Rakovszky főispán üdvözölte az egetverő éljenzések között kilépő Andrassyt, ki megköszönvén a lelkes ovációt egyenesen a Schalk házába hajtatott, a hol a küldöttségeket fogadta.

Azután a főispán négyes fogatán kihajtatott Andrassy a napokban leleplezett honvédelméhez, melyet az alkotmánypárt nevében megkoszorozott. Majd ezek után megtekintette az iparkiallást, honnan fél kettőkört tért vissza a szálló nagytermében.

Itt tartotta meg nagyszabású politikai beszédét, mely elé már hetek óta feszült figyelemmel tekint az egész politikai világ.

Az óriási termet zsufolásig megtöltötte a közönség, mely a podiumra lépő Andrassyt percekig tartó zajos ovációkban részesítette.

Beszédében először is ismertette a válság történetét és kiemelte, hogy az ő törekvése kezdettől fogva az volt, hogy a válságot végleges kibontakozás kövessék. Ezen törekvése azonban nem valósulhajtán meg, létrejött azon megegyezés, melynek alapján a mai szituáció áll. Ezután áttért a saját tárcájához tartozó reformokra. Kijelentette, hogy a főszűl az alkotmány biztosító intézkedésekre fekteti, nehogy megint egy törvénytelen korszak lábba tiporhassa az alkotmányt. Fő feladatának vallja továbbá a választói jog bekövetkezendő reformjánál a nemzeti jellegét megóvni. Végül kijelenti, hogy amint a függetlenségi párt fenntartotta programját, úgy ő is ragaszkodik elveihez és — ugymond — ha a kölcsön lojalitás továbbra is érvényesül s a közös célokra való együttes törekvés sikerrel jár — úgy reméljük, hogy ez a jó viszony ezután is megmarad. Andrassy szavait óriási tapsvi-

har és orkászerti éljenzés követte, mely csak percek múlva csillapodott.

Este kilenckor fényes bankett volt.

Politikai hírek.

A kiegyezési tárgyalások. A Budapesti Tudósító" jelenti: Popovics Sándor dr. pénzügyminisiteriumi és Saterényi József kereskedelemügyi államtitkárok tegnap este hosszabban értekeztek a ma kezdődő kiegyezési tárgyalások ügyében. Popovics államtitkár azután este Bécsbe utazott, ahol ma délelőtt Korutowski lovag osztrák pénzügyminisiterrel a közös költségelirányzat ügyében tárgyalt. Saterényi államtitkár Hendel Béla udvari tanácsossal, Lers Vilmos dr. osztálytanácsossal és Jarmay dr. titkárral, valamint Mezőssy Béla dr., a földmivélsügyi minisiterium államtitkára Ottlik Iván minisiteri tanácsossal és Than Albin dr. titkárral ma reggel Bécsbe utaztak, a hol délután a kiegyezési együttes tárgyalásokra hivatott bizottság első ülését tartja.

Vértessy Kálmán halála. Öszinte részvéttel értesülünk, hogy Vértessy Kálmán minisiteri tanácsos a kereskedelmi minisiteriumban, tegnap este fél nyolckor a vörös kereszt-egylet kórházában 48 éves korában szívizélhühdés következtében caendesen elhalálozott. Az elhunyt, a ki öccse volt Vértessy Géza, az ő Felsége személye körüli minisiteriumbeli minisiteri tanácsosnak, Fenyőháza nyaralt és onnan két nappal ezelőtt Korányi tanár tanácsára jött a vörös kereszt-egylet kórházába, a hol tegnap elérte a halál. Holttestét holnap, szardán délután 2 órakor a kórház házi kápolnájában leendő beszentelés után a fehérmegyei Moórra szállítják, a hol esütörtökön délelőtt helyezik örök nyugalomra.

— Azt hiszed nem próbáltam meg. Keserű érzés az is, csak hogy szabadultam a földről. S te hová tartasz?

— Megyek a földre.

— S mégysz az én szavaim utáu is. Nem volt elég a Golgothából ennyi, újra kezdéd a szenvedést,

— Mert az a szenvedés üdvöt ad. A föld a boldogság tanyája, mert ott a küzdés az ur. Elég ideig kóvályogtam a rengetegben céltalanul, megyek célt keresni.

— S azt hiszed megtalárod? — sóhajtott a másik. — Az egész élet célja nem egyéb, mint álmodás és ébredés. Álmodban vágyol az ébredés után, ébredés után keresed az álmot.

— S én mégis megyek.

Tovább suhantak. Körülötök megmozdult mihó parány s újra csend borult a táj felé.

Emberöltő után újra találkozott a két lélek. Az egyik a föld felé tartott, a másik jött a földről.

Ujjongott a szabadult.

— Csak hogy vége van. Leráztam a földi porhüvelyet s újra az enyém az élet, a mely nem ad gondot, keserüséget

— Hiszen telve ideállal törtél a földre.

— Ideál, mi az? — tündökött a lélek. Keresem én azt mindenütt. Azt tartod tálán, hogy a boldogság az ideál? Ne hidd. Nincs eszme, nincs fogalom, e mely boldogságot nyujtana. Szeretem, dicsőség? Kacagtató ez mind. S te hiszel benne?

— Hiszek, megyek újra a földre. A földre, a mely elfeledteteti a kínos egyhangúságot, a földre, amely virágos tündérvilág, a melyet csak imádni lehet.

— Menj hát, előre lélek, kergesd továbbra balga ábrándjaid

— Jöjj vissza velem, — könyörgött a másik, — hátha együtt feltaláljuk az élet boldogágát.

Az visszafordult s utnak indultak együtt a földre.

Egy lány taraszi estén találkozott egy ifju s egy leány. Egymásra néztek, tekintetük tétován függött egymáson, mintha találkoztak volna már valaha.

— Te vagy! — kiáltott szenvedélyesen a férfi.

A leány csodálkozva nézett reá:

— Mit akar?

— Bocssáson meg — folytatta a férfi. — Azt hittem, egy régi-régi álmom vált teljesedésbe, hogy találkoztam avval, akit szüntelen kerestem.

— Pillanatra azt hittem én is. Valami határozatlan érzélem sugta, hogy mi már találkoztunk valaha, de nem tudom mikor.

— Én szeretem magát — szölt hirtelen a férfi. — Az ég bennünket egymásnak teremtet, azért ez a titkos sejtélem.

— Hagyjuk ezt édes uram — szölt a leány. — Én menyasszony vagyok.

A férfi egyszerre ébredt tudatára a valónak s fájdalommal szölt:

— S nekem feleségem van.

Sokáig néztek egymásra némán. Szemükben lángolt a panaszos keserüség, míg a férfi szólaít meg.

— Szereti?

A lány lemondólag intett a kezével: Érdek házasság — mondta keserűen.

— S maga szereti a feleségét?

— Szerettem egy hórapig.

Azntán tovább mentek, s nem látták egymást soha.

A világörben találkozott két lélek.

— Megtaláltad? — kérdezte az egyik.

— Nem. És te?

— Én sem.

Nemzetközi békekongresszus Milanóban.

Magyarország képviselői a kongresszuson.

— szeptember 18.

Ma nyitotta meg Moneta Tamás szenátor, a békekongresszus előkészítő bizottságának elnöke a XV. nemzetközi békekongresszust a Villa Reale dísztermében. A kongresszusra a világ összes kultu államai elküldték képviselőiket, hogy tüntessenek a világ béke mellett és küzdjenek a választott bíróságok megvalósításáért. A megjelent delegátusok száma meghaladja az 500, köztük számos világhírű béke apostol.

A Nobel díj laurátusai közül megjelentek: a közel 100 esztendő Passy Frederic, Drimmen Elis, a berni központi békairóda titkára és Suttner Berta bárónő. Franciaország részéről megjelent az interparlamentáris konferencia egyik legagilisabb tagja D'Estournelles de Doratant, további gróf Gurovsky, Gastori Mach stb. Angliát dr. Evans Darby, dr. G. B. Clark, Moscheles Felix és Delgianok Houzsan ve la Haic és La Tetaire szenátorok. Svédországot J. Warva huszky képviselő, Oroszországot dr. Nivikov képviselő, míg egyiptomból Mamini Augusta és Fr. Bayer jelentek meg. Magyarország részéről megjelentek Türr István tábornok, Gergely Ede, a magyar békeegyesület főtitkára és neje, Ziperovszky Károlyné (mint a Cunsul nazizal des fammes kongroises küldötte is.) Gruz Albert nyug. államtitkár és neje, Kemény Ferenc igazgató és neje. Ausztria részéről Fried A. H. berlini író és Feller János. Németország részéről Onidde tanár és Richter János.

Moneta megnyitó beszéde után Ronte Ettero márki, Milanó szindákója lelkes beszédben üdvözölte a megjelent békebarátokat, sikert kívánva humánus működésüknek.

A polgármester beszéde után Tittoni olasz külügyminisiter képviselőtében, akit fontos államügyek Rómában visszatartottak, Bonnat marchese, Olaszország athéni követe tolmácsolta az olasz kormány szinpatióját a békemozgalom iránt. A megnyitás formalitásai után megejtették a választásokat. A kongresszus előkévé Suttner báróné indítványára Moneta Tamás szenátort választották, főtitkár dr. Tassoni Estense lett. Ezután az egyes bizottságok alakultak meg, amelyek nyomban megkezdték működésüket. Este fényes ismerkedési estély volt a Villa Reale pazarul feldíszítet kertjében. Az érdemleges tanácskozások holnap kezdődnek.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A költségvetés tárgyalása.

Nem szállítják le a gáz árát.

— szept. 18.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután Bészler Károly tb. főjegyző elnöklésével ülést tartott.

A gyűlésnek ezuttal egy fontos tárgya volt: az 1907. évi költségvetés és ezzel kapcsolatosan a légszeszgyár költségelirányzatának tárgyalása.

A költségvetést minden nagyobb vita nélkül elfogadták.

A légszeszgyár költségvetésénél már nagyobb vita fejlődött. A gáz árának leszállítása idézte elő a vitát.

A gyűlésről egyébként a következő tudósítás számol be:

Jelen voltak: Bészler Károly elnök, Simouffy Imre, Juhász Ignác, Magoss György, Roncsik Lajos, dr. Fejér Ferenc, Márton Imre, Debreczeni Jenő, Varga Károly tb. tanácsnok, Nagy Sándor, dr. Tüdős János, Rochlitz Arthur.

A nőipariskola kérelme.

A debreceni nőipariskola az évi 4000 korona városi segélyt az 1907. évre 5000 koronára kéri felemelni.

A bizottság nem zárkózik el a kérelem teljesítése elől, de előbb látni óhajtja az ipariskola költségvetését.

A gázgyár költségvetése.

A gázgyár költségvetését mutatták be. Elő van irányozva 76576 korona.

Márton Imre kéri, hogy a gázárakat szállítsák le 22 fillérre. Erre nézve ígéretet is tettek a múlt évben. Indítványozza, hogy a gáz 23 fillérre szállítsassék le.

Debreczeni Jenő felvilágosításul azt mondja, hogy a közgyűlés mondotta ki, hogy az első villamos év után 2 fillérrel szállítja le a gáz árát.

Magoss György a mellett van, hogy ragaszkodjunk a közgyűlés határozatához.

Márton Imre azt szeretné látni, hogy ne csak ígéret legyen, de valósítsák is meg. Ha nem fogadják el indítványát, ő sem fogadja el a gázgyár költségelirányzatát. 7000 koronáról van szó és ez nem olyan nagy összeg.

Tüdős János dr. szintén a mellett van, hogy ragaszkodjunk a közgyűlés határozatához.

Fejér Ferenc dr. szerint senkit sem fog befolyásolni az 1—2 fillér leszállítás attól, hogy a villanyvilágítást be ne vezettessék. Ő is a mellett van, hogy a gázárakat leszállítsák.

Juhász Ignác is a közgyűlés határozatához ragaszkodik.

Nagy Sándor szintén nem járul hozzá a leszállításhoz.

A bizottság többsége elfogadta a gázgyár költségvetését.

A költségvetés tárgyalása.

Ezután rátértek a költségvetés tárgyalására. A gazdasági bizottság már foglalkozott a költségvetéssel. A gazdasági bizottság egyes pótlásokkal elfogadja a költségvetést.

Juhász Ignác kéri, mi okozta azt a kedvezőnek látszó körülményt, hogy a pótdó jövőre 21 százalék lenne.

Boncsik Lajos főszámvevő szerint a bevételi tételek emelése, a kiadási tételek apasztása oka a pótdó leszállításának. A részleteknél ezt tételről-tételre meg lehet találni. A bevételknél 56875 korona 28 fillérrel irányzott többet elő, mint a múlt évben. A kiadásokat 17880 korona 08 fillérre apasztotta. Innen van a pótdó különbség, ez okozza a 7 százalékos pótdó csökkentését, ami emelkedni fog, mert a drágasági pótlékok nem vette figyelembe.

A bizottság a kapott felvilágosítást tudomásul veszi és a költségvetést a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

Ezután megkezdtek a részletes tárgyalást. Ott tételt tárgyaltak le és ezek közül egynél eszközölték változást, a lovak patkolására a gazdasági bizottság javaslatára 500 koronával többet vettek fel.

A gyűlés tolytatását ezután ma délután három órára halasztották.

KÖZIGAZGATÁS.

Adótárgyalások.

(Huszonyolcadik nap.)

— szeptember 18.

Az adókievítő bizottság a mai napon a következő polgárok adóját állapította meg: Dr. Klár Vince orvos 50 kor., dr. Rózsa

Mór orvos 70 kor., dr. Rózsa Ignác orvos 79 kor. 50 fillér, dr. Szenes Zsigmond orvos 80 kor., dr. Sralinger Győző orvos 70 kor., dr. Kenyeres Elek orvos 90 kor., dr. Varga Emil orvos 100 kor., dr. Moskovicz Miksa orvos 117 kor. 20 fillér, dr. Szász Adolf orvos 110 kor., dr. Szöllösi Béla orvos 100 kor., dr. Burger Péter orvos 128 kor., dr. Engel Ignác 181 kor. 20 fillér, Fazekas Dániel orvos 100 kor., dr. Ujfalussy József 600 kor., dr. Borbály Imre fogorvos 80 kor., dr. Nágel Zsigmond fogorvos 182 kor., Klein Lipót paplanos 24 kor. 45 fillér, Garai Antal paplanos 34 kor., 50 fillér, Grünbaum Herman paplanos 50 kor., Grunspan Ignác sütő 25 kor., Sóvágó Sándor pék 23 kor., Sóvágó Károly pék 40 kor., Presz Gyula pék 21 kor., Brüll Márton pék 47 kor. 50 fillér, Herskovics Emánuel pék 49 kor. 50 fillér, Oser Mártonné pék 27 kor. 60 fillér, Guttmann Mýer pék 86 kor. 50 fillér, Tchwartz Ignác pék 100 kor., Korondi Sándorné pék 155 kor., Lanprecht Frigyes serfészkereskedő 920 kor., Szahmári Imre pintér 61 kor. 20 fillér, Asztalos István pintér 37 kor., Skót Lajos puskaműves, Csukás Lajos reszelővágó 21 korona, Bészler József szabó 21 kor., Kovács Gyula szabó 21 kor., Kaufmann Antal szabó 21 kor., Szaiben Mór szabó 25 kor., Latinka Lajos szabó 32 kor. 50 fillér, Feldheim Sinauel szabó 23 kor., Rosenberg József szabó 25 korona, Deutsch Ignác szabó 32 kor., Braun József szabó, Frank József szabó 40 kor., Sándor János ruhatisztító 35 kor., Feigenbaum Lipót férfi-szabó 25 kor., Kohn Dávid szabó 18 kor. 40 fillér, Spitzer Lipót szabó 25 kor., Leitmann Adolf szabó 40 kor., Fényes Mór szabó 85 kor., Papp Dónát szabó 165 kor., Varga és Vass szabó 120 kor., Vámos László szabó 200 kor., Goldstein Gizella nőiszabó 21 kor., Tóth Lária női szabó 35 kor., Vértesi Mária női szabó 22 kor., Friedmann Armin női szabó 44 korona, Kohn Márton bőrkereskedő 140 korona.

Új üzletek és vállalatok adója.

A városi adóügyi osztálya következő értesítést teszi közzé: Az 1905—96 év folyamán keletkezett új üzletek és vállalatok III. oszt. kereseti adó lajstroma f. évi szeptember hó 20—30 napjain a városháza adókievítői helyiségében közszemlére lesz kitéve; hol is az érdekeltek a hivatalos órák idején bármikor megtekinthetik.

A megyei állandó választmány ülése. Ma délelőtti a megyeházán állandó választmányi ülés volt, melyen Weszprém Zoltán főispán elnökölt. Jelen voltak Weszprém István földbirtokos és ügyvéd Hajduhádbáz. Adler Samu Hajduszoboszló, ifj. Móricz Pál, író Debrecen és Szojka János uradalmi intéző Tésztlen. A bizottság letárgyalta azokat az ügyeket, melyek az e hó 25-iki közgyűlés elé fognak kerülni.

Egyház és iskola.

A községi közigazgatási tanfolyam hallgatóinak most alakult köre tegnap választotta meg tisztviselőit. Elnök lett: Csoban György, alelnök: Tarpay Zoltán, főjegyző: Csontos Kálmán, jegyző: Nagy Kálmán, pénztárnok: Baloghy László, háznagy: Topercer Kálmán.

Az izr. hitközségi tagok figyelmébe. Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz n. izr. templomban az istentisztelet következő időben fog kezdődni. Ma újév ünnep előestéjén 6 órakor, holnap csütörtökön reggel fél 6 d. u. 4 órakor este 6 órakor, pénteken reggel 6 órakor, d. u. 4 órakor, este fél 6 órakor, szombaton d. e. 9 órakor, d. u. 4 órakor. Az utána következő hünbancó napokon a „Szeluchoth“ hajnali háromnegyed 5 órakor.

Presbyteri közgyűlés. Az ev. ref. egyház presbyteriuma e hó 16-án el nem in-

tézeti ügyek tárgyalása végett folyó évi szept. hó 20-án csütörtök d. u. 4 órakor a szokott helyen „másodszori meghívásra“ gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30. §-a értelmében a „jelenlevők többsége határoz“.

A tégláskerti bűntárs.

Szombati Sóvágó bandájában.

Még egy letartóztatás.

A cinkosok felebbeznek.

(Saját tudósítónktól.)

— szeptember 18.

Sóvágó és társainak büntetteiről hovatovább oszladozik a titokzatosság homálya. Nap, nap után gyűlnek a lerhelő adatok, a bizonyítékok és a gyanúkok, amelyekkel egyidejűleg aztán szaporodik a tetartóztatottak száma. Az ugyan már régen minden kétséget kizárólag áll a vizsgálatot és a nyomozást végző hatóság előtt, hogy a Méliusz-téri rablógyilkosság tettesei éppugy ebből a bandából kerültek ki, mint a büdzentmihályi és hosszupályi rabló merényletek bekormozott zsványai, éppen azért most már csak a nyomozás legfőbbképen oda irányul, hogy a banda teljes számmal az igazságszolgáltatás kezében legyen.

A mai nap is egy igen érdekes, de amellest szenzációs letartóztatásról számolhatunk be. A csendőrség az ügyesség felhívására vasárnapra virradó éjjel elfogta Szombati Sándor jobb módú gazdálkodó embert a Tégláskert I. járásbeli lakásán. Szombati ellen igen súlyos gyanúkok merültek fel és ezért vált szükségessé a letartóztatása. Bár kihallgatásakor merően tagadott mindent, a bizonyítékok ellene vallanak, így az ügyesség előzetes vizsgálati fogságba helyezte. Nagyon természetes, hogy Szombati a többi bűntársak methodusához híven, szintén megfelebbezte letartóztatását a vádtanácshoz. A vádtanács hétfői ülésében foglalkozott ezzel az ügygyel és Szombati felebbezését elutasította. Ettől sem riadt vissza azonban a jeles férfiú, hanem a vádtanács határozatát is megfelebbezte a táblához.

Különben ez a Szombati is szerepelt a Sóvágó bűnpörének tárgyalásán. Ő mint tanu volt beidézve, tehát mi sem természetesebb, hogy Sóvágóra kedvező tanuvalomást tett akkor. — Ennek a nagy aranyu bűnpörnek ugy látszik egyik legérdekesebb különlegessége, hogy a bűntársak a banda vezére, Sóvágó felett megtartott esküdtszéki ítékezésbe kisebb, nagyobb jelentőségű valomásaikkal — befolytak.

Átírva a tegnap letartóztatott cinkos Gáspár Aladár ügyére — jelenthetjük, hogy ez a körmönfönt észjárásu zsvány is megfelebbezte Hoffmann József vizsgálóbírónak a letartóztatást elrendelő végzését a vádtanácshoz. A vádtanács holnapi ülésében fogja tárgyalni az ügyet, de már is előre látható, hogy visszautasítja a felebbezést.

A nyomozás a bűntényben ugyan tovább folyik, de valószínű, hogy miután több bűntárs néhány csekélyebb jelentőségű orgazdán kívül aligha van — néhány nap alatt befejeződik.

Valóban megnyugtató, hogy ez a nemcsak Debreczen hanem az egész Hajdu vármegye közbiztonságát veszélyeztető banda végre valahára az igazságszolgáltatás kezére került. És abban a sísíphusi munkában, melyet a cinkosok kézrekerítése adott a külön-

bűző hatóságoknak, az oroszlanrészt Hoffman József vizsgálóbírói illeti, ki pártatlan éleslátással és kitarító energiával vezette és vezeti a vizsgálatot.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— szeptember 18.

*Furcsa kis szellem lehet
Az a belényesi!
Jó, ha készt Apponyi
Kissé belé nyesi!*

A nemezis.

Bérczy Béla öngyilkossága.

— szept. 18.

Szörnyű nemezis nehezedik a törvénytelen korszak gyászos alakjaira.

Csak most olvastuk, hogy Kristóffy József, ama korszak legadázabb képviselője, borult agygyal vonul egy szanatoriumba s most egyik segítőjének, Bérczy Béla, budapesti rendőrtanácsosnak öngyilkossága jelezi a szörnyű végzet megtorló hatalmának utjait.

Bérczy Béla rendőri lánegész bírében állott. A legmerészebb rendőri feladatokat bízták rá és zsenije miatt elnézték túlzásait, sulyos botlásait.

Bekövetkezett a nemzeti korszak, ennek lehelle — oly sok nemzetellenes tényezővel együtt — lesodorta őt is dicstelenül folytatott pályájáról.

Boda főkapitányt a bécsi kéz megtartotta főkapitányi állásában, Bérczy Bélát — a fegyelmi eljárást megelőzőleg — elhelyezték a dunaparti, IV. ker. kapitányság szürke hatáskörébe.

Nem szenvedhette a mellőztetést, lelkiismerete mardosásait. Megelőzte a földi igazságszolgáltatást mert hivatalszobájában ma agyon lőtte magát.

Meghalt. A főkapitánységhez és ösmérőseihez írt leveleiben valószínűleg előadja vergődésének, végelhatározásának okait.

Mi a végzet szörnyű, de nem igaztalan munkáját látjuk a jobbra hivatott, nagyesszű fézfű katasztrófájában.

Az elárult haza visszaüt — ez legyen elmúlásának tanulsága!

— **A vértanuk emlékezete és a képviselőház.** Az aradi nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság részéről a következő meghívás érkezett a képviselőházhoz:

„Tisztelt képviselőház! Arad polgársága a tizenhárom vértanu szent emlékezetét az idén is megünnepli. A halhatatlan vértanuk az egész nemzetért szenvedtek volt mártírhálált. Október 6-ika minden magyar léleknek gyásznapja. Arad város közönsége folyó évi október 6-án délelőtt gyászünnepségeket rendez, melyekre a magyar országgyűlés képviselőházát hódoló tisztelettel van szerencsénk meghívni. A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság nevében a Magyar országgyűlést, képviselőházának alázatos szolgálója Aradon, 1906. évi szeptember hó 12-én, Kovács Vince s. k. elnök.

Ezt a meghívást Justh Gyula, a képviselőház elnöke minden országgyűlési képviselőnek megküldte, azt a megjegyzést fűzve hozzá, hogy részvételi számdékát október hó 1-ig hivatalosan jelentse be. Az így megalakuló küldöttség az elnökség egyik tagjának vezetése alatt fog az aradi október 6-iki ünnepség a képviselőház nevében megjelenni.

— **Megsemmisített kinevezés.** Makórál írják Cseresnyés József volt makói főispán által kinevezett Hoffer megyei főorvos kinevezését Andrassy gróf belügyminiszter ma megsemmisítette.

— **A. V. H. O. Sz. igazgatósági ülése.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége a f. hó 16 ára összehívott igazgatósági ülést közbejött akadályok miatt szeptember hó 23 ára halasztotta. Ezen a napon reggel 9 órakor lesz a temetőben a sírkövetés (gyülekezés reggel 8 órakor a kereskedelmi és iparkamara disztermében) délelőtt 10 órakor tartják meg az igazgatósági ülést és délután 4 órakor lesz a Dugonics-társaság felolvasó ülése.

— **A zenedei vegyes énekkar** mélyen tisztelt tagjait — úgy a tavaliakat, mint az idén fölkereteket — kérem: sziveskedjenek ma, szerdán délután 6 órakor, az első gyakorló órára a zenede szokott helyiségében pontosan és teljes számban megjelenni. *Husz Lajos.*

— **Gyáriparosok a vagonhiány miatt.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterének egyik legzseniálisabb cselekedete az volt, hogy az államvasutak vagonjainak egy nagy részét elkölcsönözte külföldre. Hogy ennek milyen következményei vannak, arról felvilágosítást ad a gyáriparosok országos szövetségének egy mai határozata. A szövetség végrehajtó-bizottságának mai ülésén ugyanis több konkrét panasz alapján a vagonhiány kérdése is szóba került s a felszólalók az ülésen jelen volt vasuti szakelődóval együtt nagy aggodalommal konstatálták, hogy a kocsihiány az idén valószínű katasztrófális jeleget fog ölteni és hogy több gyár már is kénytelen a vasuti kocsihiány elégtelensége miatt üzemének korlátozására gondolni. A szövetség elnöksége a konkrét eseteket azonnal bejelenti a Máv. igazgatóságának, egyben pedig újból felhívja a kormányt nagyobb szabású vasuti kocsinak sürgős megrendelésére.

— **Tizenegy gyári munkás halála.** Zsolnáról jelentik lapunknak: A cellulosegyárban szombaton történt szerencsétlenség okozóját, Pichler Lajos főzömmestert betegsége miatt eddig még nem tartóztatták le, hanem lakásán őrizet alatt tartják. A szerencsétlenül járt munkások temetése tegnap ment végbe a gyári munkásoknak és a környékbeli lakosságnak óriási részvétele mellett. A két munkás állapota, akiket sikerült megmenteni, a javulás útján van.

— **A mezőrendőr törvény módosítása.** Megirtuk, hogy a földmivelésügyi miniszter a mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. cz. módosítását elrendelte. Ennek alapján a városi tanács Kirsly Gyula gazdasági tanácsnokot és Dr. K. Tóth Mihály mezőrendőrségi kapitányt bízta meg, hogy ezen törvényoikk hiányos módosításairól jelentésüket terjesszék be.

— **A székelyföldi birtokrendezés.** Marosvásárhelyen, mint onnan táviratozzák, tegnap nagy népgyűlés volt a székelyföldi birtokrendezés ügyében. Nagy György és Zakariás János képviselők, Kiss Lajos református pap és Moinár Emil szerkesztő beszédei után elhatározták, hogy a folyamatban levő tagosítások felfüggesztését kérik a képviselőháztól.

— **Vasutasok bankja.** Nagyszabású intézmény létesítésén fáradoznak a debreceni vasutasok. Tervük olcsó kamatra hosszú lejáratú kölcsönöket folyósítani. A mozgalom élén Mórász Sándor állomás főnök és dr. Polgár Dániel ügyvéd állanak. Az ő vezetésük alatt ebben az ügyben vasárnapi népes küldöttség tisztelgett Unlarik Béla főtisztviselőnek és helyettesének dr. Bacsinzky Vladimír-nál. Nevezettek minden tőlük telhető megígérték a bank felállítására vonatkozólag. Legközelebb Kossuth Ferenc keres-

kedelmi minisztert és Ludvig Gyula elnök igazgatót is küldöttségileg felkértek a mozgalom támogatására. Eddig mintegy 400 részvényt jegyeztek. Összesen 1000 darab részvényt fognak kibocsájtani.

— **Sikkasztó raktárnok.** Budapestről táviratozzák: Bleckmann János E. a Phoenix acélgyárak magyarországi telepének a tulajdonosa ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy Szekalics Pál nagyszabeni születésű 32 éves raktárnoka 2000 koronát elsikkasztott, azután megszökött. A rendőrség nyomozza a sikkasztót.

— **Gyűlés az ipartestületnél.** A magyar szabómunkások báremelésük dolgában holnap délután három órakor a munkaadók közbejöttével gyűlést tartanak.

— **A szegényházból a tébolydába.** Az élet nyomorában és szenvedéseiben elborult egy szegény törődött öregember lelke. aki az utóbbi napokban sok dolgot adott a hatóságnak. Horváth József kisteleki lakos, aki szegedi illetőségű, két héttel ezelőtt bekerült a városi szegényháza, mert nem volt bevérfalatja sem és Kisteleken senki sem vállalta a nyomorgó ember eltartását. Horváth József a szegényházban mindjárt az első napokban igen különösen viselkedett, ami gyanussá tette elmeállapotát, tegnap pedig bebizonyosodott, hogy a kisteleki ember eljutott utolsó katasztrófájához, megőrült. Horváth rátámadt a környezetére, nagy rémületet keltve a szegényház eszondes hajlékában élő emberek között. Alig tudták ártalmatlanná tenni. Ma aztán tanácsai határozattal bevitték Horváth Józsefet a kórház tébolydájaiba.

— **Magyar leányból amerikai ügyvéd.** Érdekes esetet olvasunk egyik amerikai újságban: A történet egy beregmegeyi fiatal leányról, Waldmann Nelliről szól. Édesapja tíz év előtt meghalt s teljes szegénységben hagyta hátra feleségét és a kis Nellit. A szomorú, keservteljes napok aait a kis Nelli, aki kora dacára már akkor igen okos és intelligens volt, azt ajánlotta anyjának, hogy vándoroljanak ki Amerikába. Az anya gondolkodott a dolog felett sokáig, aminek az lett az eredménye, hogy írt egyik beregi rokonának s közölve vele tervét, utiköltséget kért. A pénz megjött s Waldmann egy hónap mulva már New York egyik fehérneművarró műhelyében kereste a kenyeret a maga és leánya számára. Nelli iskolába járt, két év mulva tökéletesen beszélt németül és angolul. Majd elvégezte a gyorsíró tanfolyamot s egy gazdag ügyvédnél kapott alkalmazást. Akkor 14 éves volt. Az ügyvédnek megtetszett az eszes, okos, kiváló képességű leány. Beíratta az egyetemre, ahol szorgalmasan tanult s a múlt hó 12 én ügyvédi diplomát nyert. Az ügyvéd a felavatás napján nagy ünnepséggel üdvözölték. Azóta több ügyet vezetett önállóan s különösen büntető perekben ért el nagy sikereket. A történet vége az, hogy most karikagyűrű díszleg Waldmann Nelli dr. hófehér újján. Stvenemann, a leány volt főnöke ugyanis most vezeteti oltárhoz, illetve a közjegyzőhöz a fiatal ügyvédnőt, akit élete párjának választott. Az esküvőre a beregi rokonokat is meghívta a kisasszony.

— **Szivszélhűdés érte az utcán.** A csapókeret Kinizsi utcájának 38 száma előtt ma reggel Major Mihályné hirtelen eszméletét veszítve összerogyott. Az előhívott orvos azonban már csak a szivszélhűdés miatt bekövetkezett halált konstatálhatott. Beszállították a közkórház hullatermében.

— **Kifosztott lakások.** Budapestről jelentik: Tegnap délután betörők jártak Dusy Angéla énekesnő dohány-utca 88. számú lakásán, ahonnan 800 koronát érő ruhaneműt és ékszert elloptak. — Betörték még Boxhorn Sarolta divatárusnő király-utca 30. és Verbesz Gyula üveges Tompa utca 17a. számú lakásába, ahonnan ékszert és ruhaneműt loptak el.

— **A vándorló harasztkendő.** Babola Péterné feljelentést tett a rendőrségen, hogy használatra átadta Kerekes Sándornénak a harasztkendőjét, ki azonban már négy heti használat után sem akarja visszaadni. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Kasszafurás Pozsonyban.** A pozsonyi rendőrség ma táviratot intézett a budapesti főkapitánysághoz, amelyben közli, hogy a Duna-gőzhajózási társaság ottani ügynökségi irodájába és az Udvarka-féle vendéglőbe betörték. Mindakét helyen kifurták a kasszát. Az előbbi helyen nem sikerült teljesen kifurálni a kasszát és így semmit sem tudtak elugrani. A vendéglőből azonban 750 korona készpénzt loptak el. A tettes 30—35 év körüli magas, sovány, gyári munkás külsejű férfi, vörösés hajjal és bajusszal. A betörés előtt egy duplafődeű ezüst órát zálogosított el, amelybe R. F. 1900 monogram volt.

— **Maróczy nem versenyez.** Európai és amerikai újságok egyképen sokat írnak arról, hogy az nagy mérkőzés, amelynek a magyar Maróczy és az amerikai Laszker között kellett volna megtörténni, egészen elmarad. A verseny ideje június elsejére volt kitűzve; akkor kellett volna megkezdeni, vagy pedig ötszáz dollár bánatpénzt fizetni. Maróczy nem jelentkezett a versenyre, s a levélben és telegrammban küldött tudakozásokra semmit sem felelt, legalább nem adott kielégítő feleletet. Mikor aztán egy bécsi sakkújság szerkesztőjéhez fordultak, ezt a kábel-táviratot kapták:

— Maróczy politikai okokból nem játszik. Kész akár fizetni, akár elhalasztani a mérkőzést a jövő esztendőre.

A nagy mester visszavonulás nagy föl-tünést keltett sakkozók világában és talál-gatják, hogy mi lehet az a politikai ok, amely erre az elhatározásra bírta.

x **Magyar ember nem használ mást,** csak a híres Hajdusági pedrót, mert a legjobb bajusznovesztő és ápolószert az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillért utánvétellel bérmentve küld a kérésítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész. Debrecen, Kossuth-utca.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-ter 44. dr. Ujjalussy ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő ki-rakatban.

x Az Arany Bika kávéházban minden este ol-gányzene.

Az alkohol áldozata.

Deliriumában meglötte magát.

— Öngyilkos parasztleány. —

(Saját tudósítónktól.)

— szeptember 18.

Nem közönséges körülmények kö-zött követett el öngyilkosságot a közeli Kaba községben egy fiatal parasztle-gény. A szerencsétlen alkohol-mérgezés folytán hirtelen beállott pillanatnyi el-mezavarásban fordította maga ellen a fegyvert, amelynek tölténye azonnali halált okozott.

A szomorú esetről a következő tudósítás számol be:

Gelu József 21 éves parasztleány szüleinél lakott Kabán. Tegnap este Tetétlen községben valami bál volt, melyen Gelu is részt vett. Onnan csak a hajnali órákban tért vissza erősen ittas állapotban. Ekkor lefeküdt a ko-csi-szinben. Szülei reggel hat óra táj-ban felköltötték, hogy menjen ki a tanyára. A leány fel is kelt. Szó nél-

kül átölelőzködni kezdett. De mikor egy pár percre magára hagyták, kivonta pisztolyát és föbe lötte magát. A lövés zajára hozzátartozói azonnal berohan-tak. Rémes látvány tárult eléjük: a deli fiatal leány átlőtt homlokkal fe-küdt a földön. Körülötte minden csupa vér volt. A gyilkos fegyvert még akkor is göresösen szoritotta a kezében. Pe-dig már akkor halott volt. A golyó, mely agyvelejét roncsolta össze, azon-nali halált okozott. Nyomban orvosért futottak, de a szerencsétlenül segíteni már az orvosi tudomány sem tudott.

Jelentést tettek a csendőrségnél, mely legott kihallgatta az öngyilkos szüleit, kik vallomásukban azt mondják, hogy a leány sohasem mutatott élet-untságot, nem volt elkeseredve, sőt mindég jókedvű és vigkedélyű volt.

A megejtett hivatalos vizsgálat az-tán meghozta a feleletet arra a kér-désre, hogy miért lett az életvidám leány öngyilkos. Ugyanis a vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen gondolkodását **heveny alkohol-mérgezés** annyira megzavarta, hogy az így előállott pillanatnyi elmezavarában maga ellen irányította a fegyvert.

Szerenád a Nagyerdőn.

— szept. 18.

Gyönyörű jelenetnek volt színhelye ma éjjel a Sesta-kerti villák egyike.

Mihelyt az éj leszállott és a nyári lakok barátságos zibongása lassanként elhallgatott — a Sesta-kerti ut lombos fái alatt imbolygó fáklafény tűnt fel — két fákllya — három fákllya — tíz fákllya — sok fákllya és a vörösfekete füst fenyegetően emelkedett az égnek, titokzatos, véres színű világításba burkolva a máskor oly idylli környéket.

Mint az alvilág rossz szellemei, oly esendesen lopódzott tova ez a daemóni had — pedig — mint kitűnt — nem ellenséges szán-dékkal jöttek — hanem édes, igéző dallal ajkukon.

Megálltak egyik villa előtt, a fákllyák, mint a júliusi éj hulló csillagai sziporkázva aludtak ki s a mély, néma éjben fenségesen hangzott fel a gyönyörű szózat, huszonnégy kitérő dalmok összadala.

A hangok fenséges hullámai végiggör-dültek a fülemüle dalát vesztette erdő felett s a lombos fák, mintha szívük támadt volna szelid remegéssel sugtak össze.

„Beh szép! Beh gyönyörű!”

Sok szó nem esett; barátságos pohár-koccintás... meleg kézzsoritás... s az éj titkos szellemei ismét visszalopódzottak vá-rosi oduikba.

De a környék lakói, a kik tanúi voltak a hangok gyönyörű zuhatagának — elmé-lázva tekintettek a távolba vesző füstfelhő után, azután sötét, hangtalan lett ismét az erdő, csak a lombos fák ágai között sóhajt fel egy-egy elkésett nesz:

„Beh gyönyörű volt!”

Sanstort.

Uriasszony és bérkocsis.

Megszökött földbirtokosné.

— szeptember 18.

Egy előkelő biharvármegyei uriasszony-ról szól a történet, aki szép volt és ólni vágyó. Szépsége nem hasonlítható az ártat-

lan lilioméhoz. Olyan ő mint a kinyitott, fehér lóbuszvirág, mely lomhán terül el a víz sima tükörén.

Ha kiderül, hogy az uriasszony nem-csak szép volt, hanem még gazdag is, bi-zonyára a legraffináltabb izlésű férfiú sem találta volna rajtn kifogásolni valót. Udvar-lókban nem is volt hiány, könyökkel tör-tettek kegyeiért a legkiviasaltabb és legki-nyaltabb fiatal emberek, de minden szerencse nélkül. A szép asszony erényes volt s sze-rette férjét. Arról nem szükséges monda-nunk, hogy nem volt sem fiatal sem szép. A fiatal urak reménytelenül távoztak el k-réből, s elterjedt a hír, hogy Ónagysága válogatós.

Az uriasszony ott nyaralt férjével egyik Nagyváradhoz közel eső pusztájukon és él-vezte a nyarat, a természetet; egyéb járulé-kaival egyetemben. Lelke azonban vonzotta vissza Budapestre, ahol gummirádlis kocsi-k vannak, a kocsin a bakk s a bakkon egy hatalmas, jól megteremt, kifent bajuszu fiakkeres. A fiakkeres szép ember volt s ha nem is lovon jött Nürnbergből, mint a Ne-bántsvirág szép gránátosa, de volt olyan izmos leány, hogy meghódítsa a szép föld-birtokosnő szívét. Utána vágyott vissza Bu-dapestre az asszony, a kellemes sétakocsizá-sorát vágyta vissza, a Zuglót, a Svábhegyet, a kis kocsimát, ahol leszállani szokott a ko-csiról ő és a bérkocsis. Visszamentek a bi-harmegyei pusztáról Budapestre s a szép asszony hamarosan találkozott is a két szürke vigkedvű abrakolójával egyik bérkocsiallo-máson.

Hosszu sétakocsizások végaélküli szere-lem sóhajok s több efélék következték a ta-lálkozás után s ha a Szábnegyalatti kis kocsma beszélni tudna, beh sek mindent mondhatna el. A vaskos, kicifrázott istállót szagu kéztől nem irtózott a finom, puha, párnás asszonykacso s a szerelem lassankén-lázás örületté vált.

Nagyváradon rabesgették már a szép asszony viszonyáról a beavatottak, de őket is meglepte a hír — mely ma érzéztet, hogy a bérkocsis eltűnt az állomásról, s vele az asszony és a fiakkeres. Az eltűnés, már na-pokkal ezelőtt történt s a férj hiába kutatja a felesége nyomát, a szokás és körülményei-ről senkitől se kap felvilágosítást.

A demokratikus szerelmi viszony való-szinűleg a törvénytörésen fog végződni, az l a férj beadja majd a válókeresetet. Az élet azonban olyan, mint a legjobb bohózatiró, némelykor vannak ötletei. Nem lehetetlen, hogy egy hét múlva csak előtűnik az asszony, eltűnik a fiakkeres s a férj és feleség ismét élnek majd boldog egyetértésben.

Egyelőre azonban vigan fiakkereznek a szép asszony és az ő kocsisa, mignem egy-szei csak lepattan a kocsikerékről a gummi-s az asszony ott hagyja majd szíve válasz-tottját, lejön majd a biharmegyei pusztára s a fiatalok újból hiába epednek utána, mert hát tudvalevőleg, hogy a szép asszony mind-g nagyon erényes volt, vagy legalább is na-gyon — válogatós.

TAVIRATOR.

Andrássy kassai beszéde.

Kassa, szept. 18. Késő éjjeli órákban táviratozza tudósítónk, hogy Andrássy ma elhangzott nagyérdékű beszédében s gazd-sági kiegyezésre vonatkozólag is nyilatko-zott. Kijelentette, hogy ebben a nagyfontos-ságu kérdésben két szempontot igyeksenek érvényesíteni. Azt ugyanis, hogy Ausztriával ne vámszövetséget, hanem kereskedelmi szerződést kössünk. Még most az önálló vámsorompókat fel nem állíthatjuk azért, mert a már külfölddel megkötött szer-ződések miatt kötve vagyunk. Azért tehát a politikai okosság kívánja, hogy ezen szer-ződések lejártáig Ausztriával is egyesítsük kössünk.

Achim mandátuma.

Békéscsaba, szeptember 18. Achim András békéscsabai választói ma újra jelöltek. A jelölésre Achim táviratban válaszolt és azt elfogadta.

Bérczy Béla öngyilkossága.

Budapest, szept. 18. Bérczy Béla környezete beszéli, hogy a rendőrtanácosos már napok óta készült öngyilkosságára. Állandóan bezárkózott hivatalába és leveleket írt.

Zselénszky röpiratai.

Budapest, szept. 18. Beavatott forrásból jelentik, hogy Zselénszky Róbert gróf a legközelebbi napokban két szenzációs röpiratot fog kiadni. Az egyikben állást foglal a kormány általi tervezett csatornázások ellen, a másikban pedig követeli a sajtótörvény revízióját.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szeptember 18.

Buzakinálát és vételkedv jó. Bágyadt irányzat mellett 55.000 métermázsza került forgalom 10 fillérrrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonanemek tartottak.

Idő: esős.

Buza októberre	14.14—16.
Buza áprilisra	14.82—84.
Rozs októberre	12.18—20.
Rozs áprilisra	12.78—80.
Zab októberre	13.16—18.
Zab áprilisra	13.40—42.
Tengeri augusztusra	11.90—92.
Tengeri szeptemberre	99.69—08.
Tengeri 1907 májusra	23.80—24.
Repce augusztusra	—

Törvénykezés.

Marosvásárhelyi petició. Sebeas Dénes volt országgy. képviselőnek táblabíróvá történt kinevezésével, lemondott marosvásárhelyi mandátumáról. Az ily módon megüresedett kerületben augusztus 14-én volt az időközi választás, amely alkalommal dr. Fenyvesi Soma ottani ügyvéd és Szakáts Péter kereskedelmi és iparkamarai titkár álltak egymással szemben, függetlenségi programmal. A választás Fenyvesi győzelmével végződött.

A kisebbségben maradt Szakáts-párt megbízásából Pap János és 12 társa most petícióval támadta meg Fenyvesi mandátumát, etetés, itatás, vesztegetés és presszióval vádolván meg a megválasztott képviselőt és pártját.

Tegnap érkezett a kir. curiához a kérvény, amelyen Pongrácz Jenő curiai bíró fog legközelebb referálni a curia II. választási tanácsa előtt.

Szerkesztői-posta.

D. IV. Lelki furdalásokat érez amiatt, hogy halottja volt, szeretett halottja s mégis evett, ivott, megszokott munkáját rendszeresen végezte, pedig igazi mély fájdalmat érezett. Nincs igaza, ha emiatt magát szemrehányással illeti. Bulwer világosít fel a felől, hogy az élet rendes funkcióinak semmi köze a fájdalomhoz. Mily soká jutunk annak tiszta tudatára, hogy bennünket akkora bánat ért! A természet jótékonyasága, hogy megengedi a testnek a lejutott lélek számára való erő gyűjtését, táplálását,

Turgenjew is Bulwer szerint érez, a midőn egyik csodaszép novellájában hazajön férje temetéséről a pór asszony és elfásultan lát hozzá a „sty“ elfogyasztásához, ső van benne, el kell fogyasztani. Benedix egyik vigjátékában is arra tanítja tanítványát a vén színész, hogy a gyászhir vételekor az ember nem fakad sírva, lesz vész és csak idővárta tör ki könnyekben, amikor már egész lényét át meg át hatja a szomorú valóság tudata. Könnyebb — higgye el — a rohamosan kitörő fájdalom, mint amely a szíven rágódik szünetlenül és orvosolhatatlanul!

Dr. M. L. Köszönettel.

Tündér Pál. Egymásután közöljük. Más álnévet keressünk számára.

Mese. Van benne jóra való anyag, de formásabbá, egyenletesebbé kellene tenni.

B. . . Szávay Gyula ur „A szövethetek ellen“ című értékes cikkét, annak közérdekű voltánál fogva vettük át a „Nagyváradai Napló“-ból; az, hogy helybeli lapban jelent meg előbb, kikértélte figyelmüket. Azt a megjegyzést, hogy Sz. Gy. ur cikkét a „Szabadság“-nak írta, a cikkhez éppen azért nem fűztük.

Ingatlanok forgalma

Berger Mór, dr. Fejér Ferenc, Gesiby Pál és Kövendi Domokos veszik a debreceni 7967 sztkvbn. foglalt 84 hold 213 ról ujosztású földet Fejér Ferenc és neje Fényes Amáliától 64000 kor — Kiss József és neje Balla Julianna veszik a debreceni 461 sztkv foglalt 465 négyszögöl újkerti azöllő: Szentpeteri Sandortól 1600 kor. — Szabó István és neje Gulyás Julianna veszik a debreceni 7185 sztkvbn foglalt 3 hold 150 négyszögöl orzódi földet Lós János és neje Dobi Sárától 2400 kor. — Vágó István és neje Gombos Jován veszik a debreceni 406 sztkvbn foglalt Bercsényi utca 45 sz. házat Molnár Józseftől 2800 kor. — Molnár József veszi a debreceni 782. sztkvbn foglalt Veres-utca 11. sz. házat Müller Ottóné Kovács Erzsébet és társától 8200 kor — Igaz Pál és társai veszik a debreceni 838. sztkvbn foglalt Ötvös-utca 57. sz. házát, az elepi 206. sztkvbn foglalt 45 hold tanvárd és a guhi 44 sz. sztkvbn foglalt 104 hold 1548 négyszögöl kaszálónak az Igaz Pál illetőségét 20700 kor. — Salanki József és neje Tóth Zsuzsanna veszik a debreceni pusztai bányi 29 sztkvbn foglalt 13 hold 1019 négyszögöl kaszálót Kecskés István és neje Balogh Juliannától 6000 kor. — Szilágyi Lajos és neje Szabó Sára veszik a debreceni 9576. sztkvbn foglalt 852 négyszögöl Vénkeri szöllőt a debreceni ref. egyháztól 3500 kor. — Rósi Sándor és neje Nádasdi Julianna a debreceni 9034 sztkvbn foglalt 322.42 négyszögöl ujosztású földet ifj. Bihari István és neje Pósalaki Máriaától 648 kor. — Olajos Sándor és neje Bodnár Julianna veszik a debreceni 7367 sztkvbn foglalt 300 négyszögöl ujonlasi földet Bihari István és neje Szabó Juliannától 900 kor. — és SGábor veszi a debreceni 7367 sztkvbn foglalt 346 négyszögöl ujosztású földet Szabó Juliannától 648 kor. — Tóth Mihály és neje Farkas Sára veszik a debreceni 2653 sztkvbn foglalt Kékes-utca 56. sz. házat Steiner Mihályné, Rosenfeld Reginától 3000 kor. — Kerékgyártó Lajos és neje Kerek Eszter veszik a debreceni 3966 sztkvbn foglalt 566 négyszögöl nomokkerti szöllőt Szücs Mihályné Dekári Etelkától 7150 kor. — Ifju Csenger Ignác és neje Blau Regina veszik a debreceni 609 sztkvbn foglalt 806 négyszögöl Hatvan utcai kútszöllőt Gyökös Jánosné Csobai Zsuzsannától 1480 kor. — Csóka Pál veszi a debreceni 4189 sztkvbn foglalt 1018 négyszögöl homokkerti szöllőt Nyilas Sára és társaitól 2400 kor. — Veres Gyula és neje Fazekas Róza veszik a debreceni 1099 sztkvbn foglalt Csonka-utca 5. sz. házat Csepő Lászlótól 7600 kor.

12301|1906.

Árverési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező s a Debrecen pusztai elepi 22. sz. tjkvbn 38. hrsz. alatt felvett 18. h. 663 négyszögöl területű szántó és kaszáló föld (u. n. csöszök földje) a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek kormányhatósági jóváhagyást is nyert 60/905. bkgy. sz. határozata értelmében nyilvános árverésen örök áron elfogadani.

Az árverés megtartására határidőül **f. 1906. évi október 3-ik napjának é. e. 10 órája** helyiségül pedig a városháza kis tanács terme kitzetetik.

Kikiáltási ár 9000 kor. melynek 10%-ka bánatpénzül — az árverés alkalmával az árverést vezető bizottság kezéhez, készpénzben vagy elfogadható értékben leteendő.

Árverelni szándékozók a részletes árverési feltételeket — a városi számvevő hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetik. 477—2—2.

Debrecen, 1906. szeptember hó 13.

A városi tanács.

Főraktár Debrecenben:

TÓTH BÉLA gyógyszerháza.**Schuller Samuel**

szoba-, czimfestő, tapetirozó és fényező

Debrecen, Simonffy utca 25 sz. a.

Felvállal új épületek, lépcsőházak és diszletek festését. — Izléses cégfeliratokat, tapetirozást és mindenféle fa- és vasbutor fényezéseket a legdivatosabb kivitelben és legjutányosabb árban.

Ilyen még nem volt soha!!

Nyerhet

több százezer koronát

1, 2, 3 koronával! 441-80-8

Nem nyeres esetén

a pénze megtérül!

— Siessen tehát a —

SZERENCSÉBANK

Csapó-utca 11. számú irodájába,
(Sümechy vaskereskedő házába.)

Huzás minden héten!

Legjobb szabásu

glace, svéd és szarvasbőr
keztük

Schön Sándor

keztük, kötszer és orvosi műszertárban

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Budapesten

Az egyetlen

Független

Ellenzéki

nagy napilap:

„AZ UJSÁG”

Előfizetési ára:

Egész évre : . . . . . 28 k.
Félévre : . . . . . 14 „
Negyedévre : . . . . . 7 „
Egy hónapra : . . . . . 2 k. 40 f.

Gyönyörű ALBUM-ajándék karácsonyra AZ UJSÁG minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

A perselyek az Iparbank kirakataiban láthatók.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékoságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takarékgyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhesstük,

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is

Tájékozássul szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Osszesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor. " " " "	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.

Magyar államvasutak menetrendje.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	25
m. á. vasúttól	reggel	5	35
vásártérrel —	reggel	5	44
m. á. vasúttól	d. e.	8	09
H.-Böszörmény	d. e.	8	16
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	11
felé	d. u.	11	20
m. á. vasúttól	d. u.	4	34
vásártérrel —	d. u.	4	47
m. á. vasúttól	este	7	—
vásártérrel —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4	56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs—Polgár felé vásártérrel	d. u.	5	16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. u.	4	12
Csak M.-Szigetről — — —	este	10	11
Szatmár felől — — —	este	6	40
Kassa—Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	d. e.	11	31
vásártérre —	reggel	7	38
B.-Sz.-Mihály	d. e.	7	40
H.-Böszörmény	este	6	22
felől	este	8	28
vásártérre —	d. u.	8	29
vásártérre —	d. u.	8	38
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Ursus

Az Ursus borsajtó a kolozsvári mezőgazdasági kiállításon dísz oklevéllel lettek — kitüntetve. —

a legtökéletesebb szabadalmazott borsajtó, felsőnyomással három át-tételel. **Vasgerendaszerkezet**, legmagasabb nyomó képesség, a tököly egy darabban leemelhető; a mint vasrészekkel nem érintkezik ezáltal a bor megfeketedése kizárva. — Könnyű kezelés kevés munkaerővel,

Honl gyártmány, szőlészeti, borászati és pincészeti cikkekről, valamint, vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bérmentve. — Lőpor árusítás. 416.x 10.

Tóth Gyula vas nagykereskedő Debrecen.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Kitünő
méz édes csemege
szőlőt

ajánl 5 kg-os kosarakban 1 frt. 10 kr. kilója 24 kr.

Paczelt János

mag és virág kereskedő

Debrecen.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőngősebb bevásárlási forrása

Neumann M.

cs. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.

337—30—7